

FENOMEN NAGLE OBUSTAVE TERAPIJE INHIBITORIMA PROTONSKE PUMPE

*Daniela Benedeto Stojanov¹, Goran Koraćević¹, Dragan Stojanov¹, Maja Koraćević¹,
Nebojša Ignjatović¹*

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

Kontakt: Daniela Benedeto Stojanov
Todora Milovanovića 6/6, 18000 Niš, Srbija
E-mail: dbenedetostojanov@gmail.com

Inhibitori protonske pumpe (IPP) najpotentniji su lekovi za suprimiranje sekrecije želudačne kiseline. Primenuju se u terapiji acido-peptičkih poremećaja, uključujući peptičku ulkusnu bolest, gastroezofagusnu refluksnu bolest, Zollinger–Elissonov sindrom, infekciju izazvanu bakterijom *Helicobacter pylori* i profilaksu ulkusa. U farmakoterapiji ovih poremećaja, u značajnoj meri je potisnuta upotreba H₂ blokatora, kao drugih, starijih grupa antisekretornih lekova.

Dugotrajna terapija IPP dovodi do umerene hipergastrinemije (pojačana sekrecija gastrina) kod 20% do 25% bolesnika. Ova hipergastrinemija rezultira povratnom hipersekrecijom želudačne kiseline (*rebound* fenomen) kod 30% do 40% bolesnika, koji su naglo prekinuli IPP. Većina bolesnika, koja je naglo prekinula IPP, ima simptome dispepsije i gastroezofagusnog refluksa, najčešće gorušicu i osećaj gorenja u jednjaku.

Zbog toga treba voditi računa o pravilnom prekidu upotrebe IPP i smanjiti dozu leka pre potpunog ukidanja. Može se preći na manje efikasan blokator kiseline (H₂ blokator), s obzirom na to da blokatori H₂ receptora izazivaju manje izraženu hipergastrinemiju i hiperplaziju ćelija sličnih enterohromafinu (ECL ćelija) u poređenju sa IPP.

Acta Medica Medianae 2021;60(2):64-68.

Ključne reči: *protonske pumpe, rebound, hipergastrinemija, želudačna hipersekrecija*